

EDURO

TÁMOP-2.2.3-09/1-2009-0005

Balaton-felvidék – Somló Szakképzés-szervezési Társulás

FELNŐTTKÉPZÉS FEJLESZTÉSE, HH, HHH ÉS SNI TANULÓK BEVONÁSA A FELNŐTTKÉPZÉSBE

c. megvalósíthatósági tanulmány

„Balaton-felvidék – Somló Szakképzés-szervezési Társulás részére a
TÁMOP-2.2.3-09/1-2009-0005 projekt keretében szakmai és képzési szakmai szolgáltatások”

Tatabánya, 2011. szeptember 30.

Készítette:

EDURO Oktatási Szolgáltató Tanácsadó Kft. megbízásából:

Közreműködött:

ALCARIN Kft.

Monék Kft.

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott **Mosolits Lászlóné** büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a **Felnőttképzés fejlesztése, HH, HHH és SNI tanulók bevonása a felnőttképzésbe** c. megvalósíthatósági tanulmányt szerzőként jegyzem, amely saját szellemi alkotásom, egyéni, eredeti jellegű.

Szavatolok azért, hogy a művön nem áll fenn további személynek/személyeknek kizárólagos szerzői vagyoni/felhasználási joga.

A képekkel, rajzokkal, ábrákkal kapcsolatban nyilatkozom, hogy azok szabadon megjelentethetők, nem esnek szerzői jogi védelem alá, illetve megjelentetéséhez a szerző írásban hozzájárult.

Tatabánya, 2011. szeptember 30.

.....
Mosolits Lászlóné

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	5
2. Vezetői összefoglaló	8
3. TISZK bemutatása.....	10
4. Az intézmények stratégiai dokumentumaiban megjelenő esélyegyenlőségi törekvések	24
5. Javaslat egységes intézményi esélyegyenlőségi terv elfogadására	31
6. Az egységes intézményi esélyegyenlőségi terv bevezetésének lépései	38
6. 1. Megvalósítás.....	38
6. 2. Megvalósítási terv készítése.....	39
6. 3. A Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv ellenőrzése	43
7. Összegzés	45
MELLÉKLET	47
Felhasznált irodalom:	65

1. Bevezetés

A legfrissebb kutatások szerint a közoktatásban jelen lévő szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozzák az egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz, és tovább mélyítik a társadalmi különbségeket. A szegregációt eredményező struktúrák lebontásának és az integrált nevelés sikeres megvalósításának egyik kulcsfontosságú tényezője a társadalmi érzékenység felkeltése és pozitív attitűd kialakítása. A társadalmi érzékenység, a hátrányos helyzetű tanulók diszkriminációmentes oktatása érdekében a támogató helyi társadalmi környezet kialakítása, illetve az integrációs oktatás segítségét növelő tervek kidolgozása és megvalósítása, valamint az oktatási diszkriminációval és a törvénytörtő magatartással szembeni fellépés a helyi döntéshozók, a fenntartók képviselői és a pedagógus szakemberek közös felelőssége. Csak a helyi döntéshozók érdekeltsége és elköteleződése biztosíthatja az esélyegyenlőségi program megvalósításának eredményességét, ezért fontos a szélesebb körű támogató attitűd kialakítása, a figyelem ráirányítása a program célcsoportjának helyzetére, problémáira. Az integrált oktatás megvalósítása, s vele a társadalmi kirekesztődés fokozatos megszüntetése a középiskolák számára fontos pedagógiai célként kell, hogy megfogalmazódjon, hiszen a munkahelyekre történő bejutás feltételeit itt alapozzák meg a tanulók.

A közoktatási esélyegyenlőségben érintett célcsoportok a következők: **hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók.**

Az esélyegyenlőség kapcsán alkalmazott fogalmak magyarázata:

- **Közvetlen hátrányos megkülönböztetés:** az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt tulajdonsága miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.
- **Közvetett hátrányos megkülönböztetés:** az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely az előző pontban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő

személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

- **Jogellenes elkülönítés:** az a magatartás, amely meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól - tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül - elkülönít. Ez a rendelkezés nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.
- **Települési/Társulási esélyegyenlőségi program** - a Programban meghatározott célokkal összhangban - az önkormányzat/társulás helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyben elemzi a településeken élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését.
- **A diszkrimináció és esélyegyenlőség kapcsolata:** A diszkrimináció kevés a törvényi előírások teljesüléséhez, mivel nem szünteti meg a létező egyenlőtlenségeket. Az egyenlő bánásmód helyett az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket tegyenek a nők, a romák, valamint a fogyatékossgal élők esélyegyenlőségének javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával, hanem mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb. –, de legalábbis csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok.
- **Esélyek javítása, kiegyenlítése:** Esélyeik javításán azt kell érteni, hogy a település javítja hozzáférésüket a már létező szolgáltatásokhoz, azaz nagyobb számban vehetik igénybe ezeket a szolgáltatásokat, illetve új szolgáltatásokkal látja el őket.
- **Esélyegyenlőség érvényesítése:** a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok iskolai végzettség megszerzésével tudjanak jobb életfeltételeket biztosítani. Cél, hogy javuljon ezen rétegek élete. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettségbeli

hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének növelése, szegregációmentes közoktatás ebben fontos eszköz lehet.

- **Hátrányos helyzetű gyermek/tanuló az,** akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította – továbbiakban: **hh-s**
- **Halmozottan hátrányos helyzetű** e csoporton belül, az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek; továbbiakban: **hhh-s**
- **Integrációs felkészítés:** az esélyt teremtő nevelésnek és oktatásnak az oktatásért felelős miniszter által kiadott oktatási program alkalmazásával történő megszervezése, melyben a szociális helyzetükből és fejlettségükből eredő hátrányok ellensúlyozása céljából részt vevő gyermekek, tanulók a többi gyermekkel, tanulóval együtt, azonos óvodai csoportban, iskolai osztályban, osztálybontás esetén azonos csoportban vesznek részt a foglalkozáson, illetve tanulnak, oly módon, hogy az érintett gyermekeknek, tanulóknak a többi gyermekekhez, tanulókhöz viszonyított aránya nem haladhatja meg a jogszabályban meghatározott mértéket;

A program neve: Integrált Pedagógiai Rendszer, továbbiakban: **IPR**

- **Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló** az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján
 - a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
 - b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd; továbbiakban: **SNI-s**

2. Vezetői összefoglaló

Az iskolázatlanság és a munkanélküliség a magyar társadalom fontos, megoldandó problémái közé tartoznak. A magyar közoktatási rendszerből a diákok egy jelentős rétege úgy kerül ki, hogy nem rendelkezik a foglalkoztatáshoz szükséges képességekkel. A probléma abban gyökerezik, hogy a szociális hátránnyal az intézménybe belépő gyermekek/tanulók felzárkóztatása nem valósul meg a kívánt mértékben a közoktatásban eltöltött évek alatt. A 2009-es PISA mérés eredményei ugyan javultak a szövegértés kompetencia területen, azonban a szociális háttérből eredő hátrányok kompenzálása ebben az időszakban sem volt eredményes. Azok a fiatalok és felnőttek, akik nem tudnak a munkaerőpiacon helytállni a szociális ellátó rendszertől várják a megoldást olyan helyzetben, amikor az ország gazdasági erőforrásai kimerülőben vannak. Ezek a fiatalok, és felnőttek, akik egészséges és megfelelő munkabírással rendelkeznek, kirekesztődnek az önmegvalósítás folyamatából és a fejlődés azon alsó szintjén megrekednek, ahol a kiszolgáltatottság alapján életútjukat a mindenkori állam ellátórendszerétől teszik függővé, és várják el attól a megoldásokat. Holott az ember általában ennél többre hivatott. Mindnyájan egyformán értékes emberként jövünk a világra, így a környezeti hatásokat oly módon kell alakítanunk, hogy minden embernek biztosítsa a társadalom a saját és környezete számára hasznos önmegvalósítás lehetőségét. Ha ilyen feltételeket tudunk teremteni, akkor elmondhatjuk, hogy egyenlő esélyekkel indulunk az életben és csak a képesség szab gátat a lehetőségeinkre. A társadalomra hárul tehát a feladat, hogy teret adjon az emberek önmegvalósításának és kiszakítsa abból a kiszolgáltatott helyzetéből, amiben sokan jelenleg élnek.

Jelen tanulmány a Balaton-felvidék – Somló SZASZET tagintézményeiben vizsgálja a hátrányos, halmozottan hátrányos és sajátos nevelési igényű tanulók helyzetét és a megfogalmazott javaslatokkal hozzá kíván járulni a térségben a szociális háttérből eredő hátrányok felszámolásához, a munkaerőpiaci integrációhoz.

Az esélyegyenlőség az intézményekben még nem épült be a pedagógiai alapelvekbe. Az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség biztosítása abban nyilvánul meg, hogy minden tanulónak ugyanolyan feltételeket és ugyanolyan elbírálást biztosít az intézmény.

Főbb javaslatok:

1. Az intézmények készítsék el a közoktatás területét érintő esélyegyenlőségi tervüket.
2. Az egyes intézményi dokumentumokba épüljenek be az esélyegyenlőség elvei.
3. A SZASZET intézményeiben a felnőttképzés kiterjesztése a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű fiatal felnőttekre.
4. Az egyes intézményekben a felnőttoktatásban alkalmazott megoldások a komplexitásra törekedjenek és az előzetes ismeretek beszámításában.

3. TISZK bemutatása

A Balaton-felvidék - Somló Szakképzés-szervezési Társulást a szakképzés jelenlegi struktúrájának és tartalmának átalakítását célzó törvényi változásoknak megfelelően a Veszprém Megyei Önkormányzat és Tapolca Város Önkormányzata alapította és 2008. július 1-jei hatállyal hozta létre. A Társulásban részt vevő intézmények: Bánki Donát Szakképző Iskola és Kollégium (Ajka), Bercsényi Miklós Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium (Ajka), Széchenyi István Szakképző Iskola (Tapolca), Széchenyi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskola és Kollégium (Balatonfüred), Szász Márton Általános Iskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola és EGYMI (Tapolca – Diszel). 2011-ben fenntartói és intézményátszervezési változások történtek, az ajkai és a balatonfüredi intézmények a székhely szerinti települési önkormányzat fenntartásába kerültek, Ajka Város Önkormányzata a két középiskolát egy igazgatóság alá vonta Ajkai Szakképző Iskola és Kollégium néven. Az új intézmény két egységből áll: Bánki Donát Intézményegység és Bercsényi Miklós Intézményegység.

A Társulás célja, hogy olyan stratégiai intézménnyé váljon, ahol a forrásokkal hatékonyabban gazdálkodó, a munkaerőpiac igényeinek megfelelő, gyakorlatközpontú képzés folyik. Ahol a diákok ténylegesen az életre készülnek, és olyan szakmai tudást szereznek, hogy keresett munkavállalókká válhatnak, biztosítva ezzel egy sikeres életpálya kezdetét.

A TISZK azért jött létre, hogy a térségben lévő szakképzés és felnőttképzés racionálisan, a gyakorlati képzés előtérbe helyezésével, a modulrendszerű szakképzés alkalmazásával működjön, ennek érdekében lehetőséget biztosít az oktatók továbbképzésére, valamint a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztésére az élethosszig tartó tanulás tükrében, a képzés minőségének és tartalmának javítása érdekében. A TISZK működésének keretein belül kiemelkedő helyet kapott a felzárkóztató oktatás fejlesztése, melynek eredményeképpen megvalósul a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók bevonása, megtartása a szakképzésben, a lemorzsolódás arányának csökkentése és a jelenleg kevésbé népszerű szakmacsoportok előtérbe helyezése.

A TISZK eredményeként megvalósul az intézmények által oktatott szakmacsoportok összehangolása, figyelembe véve a térség és a települések munkaerő igényét, a Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság iránymutatását, a keresett és túltelített valamint hiányszakmákat,

továbbá a célcsoport igényeit és szükségleteit. A szakmai képzés struktúrájának változását követően olyan szakképző intézményrendszer alakult ki, amely költséghatékonyan működik és a munka erőpiaci keresletre rugalmasan képes reagálni.

A fejlesztés eredményeként a Balaton-felvidék – Somló SZASZET keretében az indított szakok minimum betöltöttségi indexe meghaladja a 80 %-ot, **a beiskolázott hátrányos helyzetűek lemorzsolódási aránya nem lesz nagyobb 6-7 %-nál** és a pályakövetés tekintetében **az adott évben képzettséget szerzők legalább 70 %-a elhelyezkedik** az elsődleges munkaerő-piacon vagy továbbtanul a végzést követő hatodik hónapban.

A SZASZET intézményei az alábbi szakmacsoportokon belüli szakmákat kínálják a térség tanulóinak szakiskolai és szakközépiskolai szinten.

Képzés típusa	Szakma csoport	Szakma	Bánki Donát	Bercsényi Miklós	Szász Márton	Széchenyi Ferenc Balatonfüred	Széchenyi István Tapolca
Szakközép iskola	Gépészet	Gépgyártás-technológiai technikus	X				
		Gépészmérnök asszisztens	jelenleg nincs				
		Gyártás-technológia	X				
	Informatika	Szoftverfejlesztő	X				
		Műszaki informatikus	X				
		Gazdasági informatikus	X				
		Műszaki informatikai mérnök-asszisztens					
		Számítógép-rendszer-karbantartó					X
		Webmester					X
		Informatikai rendszergazda					X
	Közlekedés	Közlekedés - üzemviteli-ellátó	X				
		Autószerelő	X				

		Mechanotrikai műszerész	X				
	Elektrotechnika- elektronika	Mechanotrikai technikus	X				
	Közgazdasági	Pénzügyi számviteli ügyintéző					
	Kereskedelem - marketing, üzleti	Logisztikai műszaki menedzser- asszisztens	X				
	adminisztráció	Logisztikai ügyintéző	X				
		Kereskedelmi menedzser					
		Kereskedelmi ügyintéző					
		Kereskedő		X			
		Marketing és reklámügyintéző		X			
		Bolti eladó					X
	Vendéglátás- idegenforgalom	Vendéglős		X			
	Építészet	Magasépítő technikus		X			
		Parképítő és- fenntartó technikus				X	
	Mezőgazdaság	Növény-termesztési, kertészeti és növényvédelmi technikus				X	
	Vegyipar	Vegyipari technikus		X			
Szakiskola	Gépészet	Közlekedés	Karosszéria lakatos	X			
			Géplakatos	X			
			Szerszámkészítő	X			
			Hegesztő		X		X
			Épületgépészeti Csőhálózat - és berendezés-szerelő		X		X
			Szerkezetlakatos		X		
			Gáz-fogyasztó- berendezés és csőhálózatszerelő				X
			Vízvezeték és vízkészülék szerelő				X
			Központifűtés - és csőhálózatszerelő				X

	Ügyvitel	Gépró és szövegszerkesztő	X		X		
	Egyéb szolgáltatások	Üvegcsiszoló	X				
	Építészet	Ács, állványozó		X			
		Festő, mázó és tapétázó		X			
	Kereskedelem - marketing, üzleti adminisztráció	Bolti eladó		X			X
		Élelmiszer és vegyiárú eladó					X
	Vendéglátás-idegenforgalom	Pincér		X			X
		Szakács					X
	Elektrotechnika-elektronika	Villanyszerelő		X			
	Faipar	Bútorasztalos		X			
		Kárpitos		X			
	Könnyűipar	Szabó		X	X		
	Egészségügy	Ápolási asszisztens			X		
	Mezőgazdaság	Kertész: gyógynövény - termesztő			X		
		Dísznövény kertész					X
	Élelmiszeripar	Pék			X		
		Pék-cukrász			X		
		Borász					X
	Előkészítő oktatás			X	X		
	Felnőttek szakközépiskolája nappali tagozat			X			X
	Felnőttek szakközépiskolája esti tagozat						X

Az intézmények tanulójának összetétele a **szociális helyzet alapján** a 2010/2011-es tanévben

Funkció	Tanulók száma	HH tanuló k száma	HH tanuló k %	HHH tanuló k száma	HHH tanuló k %	SNI tanuló k száma	SNI tanuló k %
Bánki Donát	754	66	9%	16	2%	20	3%
Bercsényi Miklós	627	116	18,5%	94	15%	18	2,87%
Szász Márton	184	127	69%	90	49%	143	77,7%
Széchenyi Ferenc	447	81	18%	12	3%	18	4%
Széchenyi István	608	89	14,64%	7	1,15%	5	0,82%
Összesen	2620	479	18%	219	8,1%	204	7,9%

Az elmúlt tanévekben csaknem valamennyi intézményben nőtt a szociális hátránnyal a középfokú oktatásba belépő diákok száma.

Az intézményekben a tanulók összetétele a szociális háttér alapján eltérő képet mutat. A legkedvezőbb szociális helyzetben a Bánki Donát Szakképző diákjai vannak, mivel közöttük a hátrányos helyzetű tanulók aránya a 10%-t sem éri el. Kiemelkedően magas a Szász Márton EGYMI-ben a hh-s tanulók aránya, de magas a Bercsényi Miklós Szakképzőben is, mivel kötelező felvételt ellátó intézmény lett. Azonban sem a Széchenyi István Szakképző Iskolában, sem a Széchenyi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskolában nincs sokkal kevesebb hátrányos helyzetű tanuló. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma egy-egy intézményben már jelentős különbségeket mutat. A hhh-s nyilatkozatok beszerzése több intézményben jelent problémát, így összességében ugyan a hh-s tanulók számához viszonyítva ennyi hhh-s tanuló legalább várható, de feltételezhetően ennél több van, elsősorban a tapolcai Széchenyi István Szakképző Iskolában. A hhh-s tanulókról a nyilatkozat beszerzése problémát okoz az intézményekben, mivel a bejárók száma magas, több település önkormányzatával való eredményes együttműködést teszi szükségessé. A Bercsényi Miklós Szakközépiskolában és a Szász Márton EGYMI-ben jellemző, hogy a hh-s tanulók jelentős arányban egyben halmozottan hátrányos helyzetűek is.

A sajátos nevelési igényű tanulók a részben gyógypedagógiai nevelést-oktatást ellátó Szász Márton EGYMI-n kívül az intézményekben kisszámban fordulnak elő. Minden középiskola

integráltan neveli az SNI-s diákokat. A Szász Márton EGYMI a szakképzésben indít olyan általános tantervű osztályokat, amelyben az SNI-s tanulók integrált nevelésben/oktatásban részesülnek. Az általános iskolai egységében csak integráltan nem nevelhető SNI-s tanulók ellátása történik speciális gyógypedagógiai fejlesztéssel.

Valamennyi intézményben kiemelten fontos az **ifjúságvédelem** szerepe, ifjúságvédelmi felelősök koordinálják a tanulók szociális hátrányból eredő problémáinak kezelést. Segítik az osztályfőnökök munkáját, gyűjtik a feladatukhoz kapcsolódó adatokat, kapcsolatot tartanak a gyermekjóléti szolgálatokkal, a helyi önkormányzatokkal, a szülőkkel. Szükség esetén a szociális ellátásokat kezdeményezik az anyagi problémával küzdő családok támogatása érdekében.

Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatást megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról, ezt a tevékenységet iskolánkban a szabadidő-szervezővel közösen végzi el,
- közreműködik a tanulókat különösen veszélyeztető tényezők megelőzésében.

A szegregáció mértéke

Abban az esetben beszélünk szegregációról egy intézményen belül, ha adott évfolyamon működtetett osztályok/csoportok között a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya közötti különbség meghaladja a 25%-t. Ennek érdekében vizsgáltuk az osztályok/csoportok összetételét valamennyi intézményben.

Egyik iskolában sem tapasztaltunk szegregációra utaló oktatásszervezési gyakorlatot. A Szász Márton iskolában csak egy-egy tanulócsoporthoz van minden évfolyamon, így az osztályok összetétele adott. A többi középiskolában a legmagasabb eltérés 17% egy adott évfolyam két párhuzamos osztálya között, ami az elvárásoknak megfelel. Az osztályonkénti elemzést az intézmények saját esélyegyenlőségi helyzetelemzése tartalmazza.

Eredményesség vizsgálata

Az iskolák eredményességét a kompetencia mérések mutatói, az érettségizettek száma és a lemorzsolódás adatai alapján tudjuk nyomon követni.

Kompetencia mérések eredményei

Intézmény neve	Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	Országos átlag 2010	Intézményi átlag		
					2010	2009	2008
Széchenyi István	Matematika	10	szakközép.	1613	1610	1597	1613
		10	szakiskola		1441	1473	1536
	Szövegértés	10	szakközép.	1620	1664	1609	1601
		10	szakiskola		1422	1524	1468
Széchenyi Ferenc	Matematika	10	szakközép.	1613	1553	1620	1545
		10	szakiskola		1459	1603	1372
	Szövegértés	10	szakközép.	1620	1563	1614	1484
		10	szakiskola		1520	1512	1400
Bercsényi Miklós	Matematika	10	szakközép.	1613	1627	1561	1603
		10	szakiskola		1584	1489	1505
	Szövegértés	10	szakközép.	1620	1605	1596	1583
		10	szakiskola		1489	1468	1438
Bánki Donát	Matematika	10	szakközép.	1613	1613	1594	1675
		10	szakiskola		1453	1461	1608
	Szövegértés	10	szakközép.	1620	1573	1607	1632
		10	szakiskola		1352	1407	1408
Szász Márton	Matematika	10	szakiskola	1613	1713	1575	1697
	Szövegértés	10	szakiskola	1620	1437	1416	1460

Az iskolák kompetencia mérési eredményei általában az országos alattiak, vagy kismértékben haladják meg azt. A két kompetenciaterületen az eredmények között jelentős eltérés nincs. A két képzési forma közül a szakiskolások eredményei gyengébbek, mint a szakközépiskolásoké. Az eltérés rendre 10% feletti tanévenként és kompetenciaterületenként vizsgálva.

Az iskolákban még nincsenek külön adatok a hh/hhh-s tanulók mutatóira, azonban az iskolák összesített adatai alapján látható, hogy a szakiskolai képzésben a hh-s tanulók aránya magasabb, így a gyengébben teljesítők között a hh/hhh-s arány magasabb.

	Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	Alapszint	Alapszint alatt teljesítő tanulók aránya		
					Int.	Orsz.	Orsz. adott képzési típusban
Széchenyi István	Matematika	10	szakközép.	4. képességszint	37,8%	44%	44,8%
		10	szakiskola		82,0%		80,4%
	Szövegértés	10	szakközép.		11,3%	25,9%	21,7%
		10	szakiskola		64%		69,6%
Széchenyi Ferenc	Matematika	10	szakközép.	4. képességszint	58%	44%	44,8%
		10	szakiskola		70%		80,4%
	Szövegértés	10	szakközép.		29%	25,9%	21,7%
		10	szakiskola		50%		69,6%
Bercsényi Miklós	Matematika	10	szakközép.	4. képességszint	35,7%	44%	44,8%
		10	szakiskola		52,6%		80,4%
	Szövegértés	10	szakközép.		14,3%	25,9%	21,7%
		10	szakiskola		47,4%		69,6%
Bánki Donát	Matematika	10	szakközép.	4. képességszint	38,4%	44%	44,8%
		10	szakiskola		80,6%		80,4%
	Szövegértés	10	szakközép.		24,2%	25,9%	21,7%
		10	szakiskola		70,9%		69,6%
Szász Márton	Matematika	10	szakiskola	4. képességszint	18,2%	44%	80,4%
	Szövegértés	10	szakiskola		63,7%		25,9%

(Az alapszintet el nem érő tanulók aránya)

A szakközépiskolai és szakiskolai tanulók között összességében az országos átlagot meghaladja az alapszintet el nem érő tanulók aránya (47%). Azonban, ha képzési típusonként vizsgáljuk az

eredményeket, azt tapasztaljuk, hogy a szakközépiskolások mutatói a képzési típusoknak megfelelően elvárható eredményektől 2 %-kal gyengébbek, ugyanakkor a szakiskolások esetében a képzési típusuk alapján elvárható eredményeik 10-20%-kal jobbak, mint az országos mutatók. Kompetencia területenként vizsgálva a mutatókat, azt tapasztaljuk hogy a szövegértés mutatói három iskolában jobbak, mint a matematika kompetencia területé. Képzési típusonként általában megegyező irányúak a mutatók, vagyis, ha a szakközépiskola eredményei jobbak, akkor a szakiskolásoké is.

Objektív intézményi mutató az eredményesség területén az **érettségizettek** száma, akik között a hh/hhh-s arány figyelemre méltó jelzés a szociális hátrányok felzárkóztatása területén elért intézményi eredménynek.

	Érettségizett 2009/2010				
	Össz.	HH- (fő)	HH (%)	HHH- (fő)	HHH (%)
Bánki Donát	84	6	7%		0%
Bercsényi Miklós	52		0%		0%
Szász Márton	0	0	0%	0	0%
Széchenyi Ferenc	17	1	6%	1	6%
Széchenyi István			0%		0%
Összesen	153	7	5%	1	1%

Lemorzsolódás ARÁNYA az intézményben

A vizsgált tanévben (2009/2010) az **évismétlők** aránya 8,74% az intézmények egészében, ami jelentős mértékben meghaladja az országos átlagot (2,1%). Az évfolyamismétlők között azonban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya alacsony, mivel az intézmények egy része az adatgyűjtés területén nem tért ki külön a hh/hhh-s tanulók mutatóira. Azon iskolákban amelyek már a hh/hhh-s adatokat is kezelik, egy iskola kivételével, az évfolyamismétlők között a hh/hhh- s arány magas.

	Évfolyamismétlők száma (fő)				
	Össz.	HH- (fő)	HH (%)	HHH- (fő)	HHH (%)
Bánki Donát	73	0	0%	0	0%
Bercsényi Miklós	63	0	0%	0	0%
Szász Márton	18	8	44%	4	22%
Széchenyi Ferenc	70	5	7%	5	7%
Széchenyi István	5	4	80%	1	20%
Összesen	229	17	7%	10	4%

250 órát meghaladó mértékben hiányzó tanulók aránya jelentősen magasabb az országos átlagnál, 5%, ami a 0,65%-os értékhez képest magas. Egyetlen olyan iskola van, ahol nem volt 250 órát hiányzó tanuló. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról nem tudunk általános következtetést levonni, mivel nem minden intézmény adatai tartalmazzák a hh/hhh-s mutatókat. A kapott információk alapján azonban a hh/hhh-s arány a hiányzások területén minden intézményben felülreprezentált.

	250 óránál többet hiányzók száma (fő) 2009/2010				
	Össz.	HH- (fő)	HH (%)	HHH- (fő)	HHH (%)
Bánki Donát	4	0	0%	2	50%
Bercsényi Miklós	98		0%		0%
Szász Márton	8	5	63%	2	25%
Széchenyi Ferenc	23	5	22%	2	9%
Széchenyi István	0	0	0%	0	0%
Összesen	133	10	8%	6	5%

A **magántanulói státuszban** lévő tanulók aránya magas. A jelen tanévben 0,9%, ami az országos 0,3%-hoz képest intézményi szinten is magas. A magántanulók között úgy tűnik, hogy nem jellemző a szociális hátránnyal küzdők jellemzően magas aránya, azonban az adatok pontosításra szorulnak.

	Magántanulók száma (fő) 2010/2011				
	Össz.	HH- (fő)	HH (%)	HHH- (fő)	HHH (%)
Bánki Donát	5	1	20%	3	60%
Bercsényi Miklós	0	0	0%	0	0%
Szász Márton	12		0%		0%
Széchenyi Ferenc			0%		0%
Széchenyi István	8	4	50%		0%
Összesen	25	5	20%	3	12%

Életpálya tervezés

A diákok életpályáját különböző módon követik nyomon és segítik az egyes intézmények. Van, ahol teljesen pontos adatokkal rendelkeznek az előző tanévben végzett diákokról a munkába állás és továbbtanulás területén, más intézményben informális forrásokra támaszkodva tudják meghatározni a végzett diákok életútját.

A szakiskolában tanulók tanulmányaik befejezése után munkába állnak. A diákok közel 5%-a azonban nem tudott elhelyezkedni és pályakezdő munkanélküliként jelenik meg a munkaerőpiacon. Közel ugyanilyen arányban tanulnak tovább felsőoktatásban is a diákok. Szívesen folytatják technikusként is életpályájukat abban az intézményben, ahol érettségiztek. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elsősorban munkába állnak tanulmányaik végeztével, vagy technikus végzettség reményében továbbtanulnak az iskolában.

Tanórán kívüli programok

Iskolák számos **tanórán kívüli** lehetőséget biztosít a diákoknak a szabadidő hasznos eltöltésére. Ezek elsősorban: szakkörök, diáksportkör, tömegsport foglalkozások, felzárkóztató, illetve képességfejlesztő foglalkozások különböző tantárgyakból, tanulmányi versenyekre felkészítés, tanulmányi kirándulások (önköltséges), színház, hangverseny látogatások (önköltséges).

A programokon a diákok érdeklődési körüknek megfelelően vesznek részt. Minden intézmény biztosítja a lehetőségeket a tanulók számára és általában a hh/hhh-s diákok legalább intézményi arányuknak megfelelően, de inkább nagyobb mértékben vesznek részt ezen lehetőségeken. A pontos adatkezelés azonban fontos e területen is.

A hh/hhh-s diákok eredményességét jelentős mértékben segítik elő a különböző **támogató programok**. A 2009/2010-es tanévben 50 tanuló vett részt az Útravaló, Út az Érettségihez, Út a Szakmához programokban. Kiemelkedő arányban a Szász Márton iskola vett részt a pályázatokon a diákjaival. A hh-s diákok 25%-a vett részt ezen a támogató programon, ami kiemelkedően előremutató.

	Útravaló Programban résztvevők	HH tanulók száma	Programban résztvevők aránya
Bánki Donát	3	66	5%
Bercsényi Miklós	10	116	9%
Szász Márton	32	127	25%
Széchenyi Ferenc	5	81	6%
Széchenyi István	3	89	3%
Összesen	53	479	11%

Emellett a TÁMOP pályázat keretében több intézményben egyéni **mentorálásra** volt lehetőség. Intézményenként 20-40 fő mentorálására került sor, elsősorban az SNI-s és hhh-s tanulók együttesen kerültek ebbe a körbe.

Az oktatás-nevelés feltételei területen a tárgyi, személyi feltételek vizsgálatára kerül sor.

Tárgyi feltételek

Az intézmények igencsak különböző infrastrukturális feltételekkel várják a tanulókat. A legmostohább feltételei a Szász Márton EGYMI-nek vannak. A számos telephelyen működő iskola saját tornateremmel nem rendelkezik, de a sportfoglalkozások számára a község létesítményét igénybe vehetik. Az épületek fűtéskorszerűsítése, nyílászárók cseréje, akadálymentesítése több épületben még nem megoldott, amit önerőből a fenntartó megvalósítani nem tud. Egyéni fejlesztő szobák kialakítása több intézményekben megtörtént, míg a legtöbb SNI-s diákot fejlesztő iskolában nincs ilyen szoba. Nyelvi labor a Bánki Donátban segíti az idegen nyelv tanítását. Számítástechnika tanterem van minden intézményben, legalább 1, de van ahol 4 terem várja a diákokat. A tantermek internet hozzáférést biztosítanak a tanulói számítógépekhez, helyenként laptopokhoz.

Személyi feltételek

Funkció	Főállású pedagógusok létszáma
Bánki Donát	50
Bercsényi Miklós	51
Szász Márton	28
Széchenyi Ferenc	41
Széchenyi István	38
Összesen	208

A Szász Márton EGYMI-ben pedagógiai asszisztensek és gyógypedagógiai asszisztensek segítik a munkát. Az iskolákban egy kivétellel a szakos ellátottság 100%-os. A Szász Márton EGYMI-ben vannak nem megfelelő szakképesítéssel ellátott tanórák: kémia, fizika, biológia.

A pedagógusok módszertani képzésére a HEFOP és TÁMOP pályázatok keretében sor került.

	Hatékony együttneve és az iskolában - IPR képzés	Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés	Kooperatív tanulás	Projekt pedagógia	Konfliktuskezelés	SNI-s tanulók fejlesztése	Kompetencia alapú oktatást segítő képzés
Bánki Donát							
Bercsényi Miklós		20	1	22	28	2	
Szász Márton							24
Széchenyi Ferenc	41	41	41	41	41		
Széchenyi István	0	2	2	2			
Összesen	41	63	44	65	69	2	24

Az intézmények pedagógusai szakmai megújulását segítették a pályázati források. Minden intézményben egynél több továbbképzés jutott egy-egy pedagógusra. Nagyon jók azok a tartalmi modernizációt segítő képzések, amelyeken az egész tantestület vehetett részt, mivel ezt követően a tartalmi munkában a nevelőtestület együttműködése megalapozott. Egyetlen iskola pedagógusai vettek részt a hhh-s tanulók integrációját segítő képzésen, ami hiányt pótló feladat az intézmények számára.

Kapcsolattartás

Az eredményes nevelő/oktató munka feltétele a szülőkkel való eredményes kapcsolattartás.

A hagyományosan működő szülői értekezletek és fogadó órák mellett iskolák egyéni találkozóin, megbeszélésen segítik a problémák megoldását a tanulónak és szüleinek. Igyekszenek megfelelő irányítást és segítséget nyújtani a problémák megoldására.

Az egyéni kapcsolattartás módja telefonbeszélgetés, e-mail. Természetesen szükség esetén családlátogatás formájában is közreműködnek a problémák kezelésében.

Szoros kapcsolatot tartanak a gyermekjóléti szolgálatokkal és az önkormányzatokkal is a tanulók problémáinak kezelése során. Az iskolák képviselői részt vesznek a szociális kerekasztal által kezdeményezett eszmegbeszéléseken Ajkán és Tapolcán.

4. Az intézmények stratégiai dokumentumaiban megjelenő esélyegyenlőségi törekvések

Az intézmények dokumentumai a hatályos jogszabályi előírások alapján készültek. A nevelő/oktató munkát a pedagógiai program határozza meg.

Pedagógiai Program

Minden intézmény meghatározta a nevelés elveit, feladatait. Az esélyegyenlőségi szemlélet még nem épült be az alapdokumentumokba, de vannak olyan elemek, amelyek hozzájárulnak ennek az alapelvnek a biztosításához. Minden iskolában meghatározták az ifjúságvédelmi felelős tevékenységét, akinek fő feladatát a szociális hátrányokból eredő lemaradások fejlesztésének koordinálása területén, a felzárkóztató foglalkozásokat szervezése, a szociális hátrányok kompenzálása határozza meg. A kompetencia alapú programcsomagok beépítése a helyi tantervbe segíti a fejlesztő munkát.

Az intézmények a tanulói képességek tudatos fejlesztése mellett a személyiségfejlesztő munkájukkal járulnak hozzá a tanulók életcéljainak megvalósításához.

Fő célkitűzések:

- Testi és lelki egészség megóvása, az önbecsülés erősítése, reális énkép kialakítása.
- Kompetenciafejlesztés
- A tanulók szociális képességeinek, viselkedésének, magatartásának formálása.
- Reális önismeret, önfogadás, biztos tájékozódás a környezetben, a környezet értékeinek felismerése, óvása.
- Szokások, hagyományok elfogadása, más értékek tisztelete, önzetlenség, szeretet, segítőkészség, szorgalom és rend cselekedetekben történő megmutatkozása.
- Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, a konfliktusmentes kapcsolatépítésre, szocializálódásra.
- Ismeretnyújtás a környező világban való eligazodásban, az élet zavartalan működéséhez alapvető készségek, képességek, attitűdök fejlesztése.
- Mindazoknak az értékeknek, magatartás- és viselkedésformáknak a közvetítése a nevelésben, amelyek tradicionálisan örök humán értékek.

- Erkölcsös és etikus magatartás, viselkedés és cselekvés kialakítása.
- A tanulók általános és speciális fejlesztése.
- Alapvető tanulási képességek fejlesztése új ismeretek megszerzése, kötődések, azonosulások kiépítése –szakmai vizsgára felkészítés.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése.
- Az általános műveltség elemeinek gazdagítása, ismeretek szélesítése, strukturálódása, megerősítése.
- Továbbfejleszhető, továbbépíthető tudás az egyéni adottságokhoz, sérülésekhez viszonyítottan.
- Az önálló életvitel, a társadalmi beilleszkedés módjainak, lehetőségeinek megismerése, gyakorlása.
- A cselekvőképesség, a tartós munkavégzés, az erőfeszítés és kitartás kedvező feltételeinek megteremtése.
- Pályaorientációs és szakmai előkészítő foglalkozásokon a szakma bemutatása, szakmai alapozás.

A pedagógiai Program meghatározza azokat a módszereket is, amelyek eredményesen járulhatnak hozzá a célkitűzések megvalósításához.

Javaslat

Alapító okirat: A fenntartó megbízza az intézményeket a következő feladattal, hogy „A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes nevelése/oktatása érdekében Integrációs Pedagógiai Rendszer alkalmazása a 11/1994 MKM rendelet 39.§ D és E pontja alapján”.

Pedagógiai program:

Az iskola filozófiájának kifejtésébe épüljön be az IPR alkalmazása, az egyenlő bánásmód biztosítása. Tartalmazza az IPR alkalmazásának helyi, iskolai indokait, fő célkitűzéseit és feladatait, valamint várható eredményeit.

Emelje ki a munkára nevelés iránti elkötelezettséget.

Építsék be az esélyegyenlőség megvalósítását az intézményben.

Az intézmény emelje ki a tanulói esélyegyenlőség megvalósítását, nevelési –oktatási tevékenységét segítő hátránykompenzáló módszereket, eljárásokat, amelyekkel a tanulási - tanítási folyamat eredményesebbé tehető.

Az esélyt teremtő támogató lépések megtétele a nevelő-oktató munka minden területén,

- szegregációmentes oktatási feltételek biztosítása
- az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási hiányainak kompenzálása, szükség esetén a reszocializációt segítő lépések megtétele az egészségügyi és szociális ágazat képviselőivel együttműködve

- a befogadó intézményi légkör kialakítása, az SNI-s tanulók integrált oktatásának megvalósítása,
- a lemorzsolódás csökkentése illetve megelőzése,
- az oktatás hatékonyságának növelése érdekében a kompetencia alapú oktatás megvalósítása,
- az intézményben tanuló hátrányos helyzetű és HHH tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba,
- együttműködés a szülői házzal, a társadalmi környezettel

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításában csak a pedagógusok, a szülők, a kisebbségi önkormányzatok, helyi civil szervezetek és a gyermekvédelmi intézmények összehangolt tevékenységével érhető el eredmény.

Az esélyegyenlőség elve alapján az élethosszig tartó tanulás alapkészségeinek elsajátításához nagyon fontos feladat a képességek fejlesztése minden kompetencia területen kiemelten a hátrányos helyzetű tanulók esetében.

A hátrányos helyzetű tanulók között vannak olyanok is, akiknek nincs szükségük felzárkóztatásra, inkább tehetségük kibontakoztatása az elsődleges feladat. Számukra tehetséggondozás szervezése. Ennek tradicionális módja a tanítási óra, illetve a tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások: diákkörök, versenyek, vetélkedők tantárgyi pályázatokon való részvétel. A versenyfelkészítésben, a tantárgyi pályázatok írásakor szem előtt kell tartani azokat a tehetséges tanulókat, akik korábban családi vagy egyéb hátrányos ok miatt nem tudtak részt venni ilyen jellegű programokon.

Az esélyegyenlőség megvalósítását szolgáló tevékenységeket az intézményi esélyegyenlőségi terv alapján végzik az intézmények.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes nevelésének/oktatásának megvalósítására az Integrált Pedagógiai Rendszert alkalmazzuk. Megvalósításában a különböző munkacsoportok területüknek megfelelő felelősségi körrel vesznek részt.

Az intézményvezető tanév végi beszámolójában a fenntartót tájékoztatja az intézményben az esélyegyenlőség területén hozott intézkedésekről és elért eredményekről.

A pedagógiai programokba építsék be a tanítást, tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemeit, amelyek a kulcskompetenciákat segítik fejleszteni. Különös tekintettel az *önálló tanulást segítő felkészítésre*, ami történhet a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok alkalmazásával, a programba kerülő tanulók képességeinek, viselkedésének, szociális helyzetének komplex elemzésére építve. A tanulók egyéni fejlesztését segítő módszerek beépítését a tanórai gyakorlatba: differenciált tanulásszervezés, tanulás-módszertani fejlesztés, kooperatív technikák alkalmazása, életvezetési ismeretek és készségek, könyvtári foglalkozások, sikerélményt nyújtó tanórán kívüli foglalkozások, sportfoglalkozások: kosárlabda, kézilabda, stb. *Az eszközjellegű kompetenciák fejlesztésére* tantárgyi képességfejlesztő programok szervezése, az információs és kommunikációs technológia alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon a differenciált tevékenykedtetést is elősegítve, **kompetencia alapú feladatok** alkalmazásával a 9-13. évfolyamokon, a mindennapos testnevelés megvalósítása, mely közösségépítő, személyiségfejlesztő komplex hatásával szolgálja az iskola céljait.

A szakmai- és az általános műveltség iránti igény kialakítása a 9-10. évfolyamon. Ennek érdekében közösségfejlesztő, közösségépítő programok, melynek színterei: osztályközösségek programjai (kirándulások, klubdelutánok, stb.), kulturális programok: színház, mozi, könyvtári órák, múzeumlátogatás, üzemlátogatások sportfoglalkozások: tömegsport, kosárlabda, foci, atlétika, iskolai kirándulások, táborok (több évfolyam keveredésével), az iskolai sportköri csoportok foglalkozásai. Önismereti foglalkozások a tanulók önismeretének, önértékelésének és a toleranciájának fejlesztése.

Az intézményi együttműködés kiépítése az SNI- s tanulók eredményes integrált fejlesztése érdekében a szakmai szolgáltatást nyújtó EGYMI-vel.

A diákok eredményességét, támogatását szolgáló ösztöndíj lehetőségek felkutatása, amely segít a pályaválasztásban, a motiváltság erősítésében. Háromhavonta értékelik a diákokat, kikérik a gyermek véleményét saját teljesítményükről.

Tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek.

Az igazolatlan hiányzások és az évismértlések számának csökkentése érdekében.

érdeklődést felkeltő és fenntartó programok alkalmazásával fokozódjon a tanulók érdeklődése az adott tantárgy ismeretanyaga iránt.

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése kommunikációs képességeket fejlesztő programok, önismereti órák alkalmazása fejlesztőpedagógus segítségével, mely segíti a tanulókat a közösségbe való beilleszkedésben.

Osztályfőnöki és egyéb közismereti órákon szituációs játékok keretében megtanulják alkalmazni a különböző kapcsolattartás formáit, és a kulturált viselkedést.

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek szervezése:

Szakkörök: Az iskola szakmai oktatásához kapcsolódóan különböző szakkörök mű-ködnék intézményünkben, amelyek segítik fejleszteni a tanulók képességeit igényességét. Jelentős szerepük van a tehetségek felkarolásában, segítésében, az iskolai rendezvények lehetőséget biztosítanak az elkészült alkotások bemutatására, a hagyományok őrzésére.

Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Értékelő esetmegbeszélések, ahol tanárok, fejlesztő pedagógusok, ifjúságvédelmi felelősök, szakmai beszámolóí, családgondozók összefoglalói alapján döntések, intézkedések a diákok fejlődése érdekében, megoldási lehetőségek kidolgozása, pedagógiai módszerek kiválasztása (szükség szerint egyéni fejlesztési tervként). A felkészítésben részt vevő tanulók haladását, fejlődését, illetve az ezeket hátráltató okokat a mentorok, osztályfőnökök és az érdekelt pedagógusok legalább háromhavonta értékelik. Az értékelésre meghívják a tanuló szülőjét, a tanulót, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, illetve a nevelési tanácsadó képviselőjét.

Szemponatok: valóságos eredmények és hiányosságok feltárára kerüljenek, ok-okozati összefüggések felderítése, fejlődési irány kijelölésre kerüljön, további szakemberek bevonásának szükségességéről döntsenek.

Éves munkaterv: Tartalmazza az adott tanév aktuális feladatait, a feladatok határidejét és felelőseit. Így: A tárgyévben az iskolába való bekerülés előkészítésének konkrét feladatai. A partnerségi kapcsolatok fejlesztésének konkrét módjai és formái. A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer egyes elemeinek bevezetése (mikortól, mely évfolyamokon), más elemeinek működtetése (mely évfolyamokon). Belső szakmai továbbképzések, esetmegbeszélések, tapasztalatcserék és szervezett továbbképzéseken való részvételek. Intézkedések a továbbhaladás feltételeinek biztosítására. A program megvalósításának önellenőrzése-önértékelése. Egyéb aktuális feladatok.

Szervezeti és Működési Szabályzat: Az iskolába való bekerülés előkészítése (a hhh-s státusz megállapítása a beiratkozáskor) Együttműködések – partnerségi kapcsolatok. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái. A kompetencia alapú értékelés szervezése és működtetése. (Időszakokra javasolt: november vége vagy december eleje; február vége vagy március eleje; május vége vagy június eleje. Részvevőkre javasolt: a tanuló és gondviselője, valamint a nevelésében-oktatásában közreműködött pedagógusok és más szakalkalmazottak, mint pl. pszichológus, fejlesztő pedagógus, szociálpedagógus stb. Formája optimálisan: a gyermek nevelésében-oktatásában közreműködő szakemberek előzetes egyeztetése után lényegkiemelő közös és további feladatokat kialakító megbeszélés a tanulóval és gondviselőjével. Az érintett szakemberekkel való egyeztetés után a megbeszélést az osztályfőnök egyedül is végezheti fogadóóra keretében. A megoldás célszerű rendszere az SzMSz-ben rögzítendő.)

Házirend: Az integrációt segítő tanórán kívüli programokban, szabadidős tevékenységekben való részvétel szabályozása. A kompetencia alapú értékelés módjának és formájának szabályozása tekintetében a tanuló joga és kötelessége. A tanuló joga és kötelessége a projektmunkák kialakításában és elvégzésében. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása tekintetében a tanuló joga és kötelessége a felkészítő programok kialakításában és megvalósításában.

Minőségirányítási program:

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlesztésében elért eredmények a teljesítésértékelésben jelenjenek meg

Az intézmény partnerkapcsolatainak értékelése során jelenjen meg a véleménynyilvánítás lehetősége arról, hogy az iskola milyen eredményesen járul hozzá a szociális háttérből eredő hátrányok felzárkóztatásához.

Továbbképzési Terv:

Megfelelően felkészített tanárok: együttműködésen alapuló tanulászervezés, IPR alkalmazása, szülőkkel való eredményes kommunikáció, eredményes konfliktuskezelés, egyéni differenciáláson alapuló tanulászervezés, személyiségfejlesztés érdekében egyéni fejlesztési tervek készítését segítő képzések igénybevétele akkreditált nem akkreditált formában. Előnyben kell részesíteni olyan képzést, amelyen a nevelőtestület egésze részt vehet.

5. Javaslat egységes intézményi esélyegyenlőségi terv elfogadására

Az esélyegyenlőségi terv célja: A Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményekben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

Az oktatás feltételeihez való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl az esélyteremtést támogató lépések megvalósítását a hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása, az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében, a minőségi oktatáshoz való hozzáférés biztosítása, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása érdekében.

A Terv egy tartalmas helyzetelemzésre épül az alapvető esélyegyenlőségi területek vizsgálatára kiterjesztve és a megállapítások alapján a szükséges beavatkozásokat tervezi meg.

Esélyegyenlőségi terület	Feltárt probléma	Szükséges beavatkozás
Halmozottan hátrányos helyzetű adatgyűjtés/nyilatkoztatás problémái	Az intézményekben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók pontos beazonosítása nem teljes körű.	A szülők pontos tájékoztatása, figyelmük felhívása, hogy milyen kiegészítő szolgáltatásokhoz juthatnak a tanulók a nyilatkozat által, a szülői nyilatkozattétel a lakóhely szerint illetékes jegyzőnél. Együttműködés a jegyzőkkel, hogy adják ki a hhh-s tanulók listáját. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók esetében kell a nyilatkozattételre a figyelmet felhívni. A szülői nyilatkozatok vizsgálata egy alkalommal beiskolázáskor aktuális, az a tankötelezettségi kor végéig szól. Amennyiben a szülő erről nyilatkozott már, megismételni nem kell, az általános iskolai tanulmányok idején tett nyilatkozat érvényes.
Egyéb adathiányok	Kompetencia-mérés eredményeinél nincsenek, a	Rendszeresen, minden nevelési/tanévben frissíteni kell az

Esélyegyenlőségi terület	Feltárt probléma	Szükséges beavatkozás
	lemorzsolódási mutatóknál nem minden intézményben látható a hhh-s tanulók eredménye.	adatokat, kiterjeszteni a hhh-s tanulók esetében minden intézményi folyamatra. A mutatók alapján kell a tanulók egyéni fejlesztését tervezni, és a fejlődést értékelni.
Iskolai szegregáció intézményi szinten	Nincs.	Az osztályba/csoportba sorolás elveinél figyelembe kell venni az alapvető esélyegyenlőségi elveket, egyetlen évfolyam két csoportja, osztálya között nem lehet az eltérés a hhh-s arányban 25%-nál nagyobb.
Életpálya követése	Nem minden intézmény követi nyomon a végzős tanulók elhelyezkedését, továbbtanulásának eredményességét. Azokban az intézményekben, ahol vannak adatok, magas az el nem helyezkedett végzősök száma. Az érettségizettek között kevés a hhh-s tanulók aránya.	Pályaorientáció erősítése, kapcsolat a szülőkkel, egyéni fejlesztés, együttműködés a helyi gazdasági szervezetekkel- az elhelyezkedés támogatása- fenntartói szinten törekvés arra, hogy pozitív hatásokkal ösztönözni tudják a hhh-s diákot foglalkoztató vállalkozókat, munkahelyeket. A képzésben előtérbe kell helyezni, hogy a tanulók minél szélesebb körben tegyenek szert munkatapasztalatra. A hhh-s tanulók érettségire való felkészítése, Út az érettségihez program erősítése.
Lemorzsolódás: Évfolyamismérlés Magántanulói státusz 250 óránál többet hiányzó tanulók.	Az évfolyamismérlés és a magántanulói státusz esetenként az országos átlag feletti, a hh/hhh-s érintettség nem minden intézménynél és nem minden mutatónál ismert.	Preventív egyéni fejlesztés, Szülőkkel való kapcsolattartás hatékonyságának növelése, A magántanulói státusz felülvizsgálata. Mentorálás.
Tanórán kívüli programok	A hh/hhh-s tanulók jelentős arányban vesznek részt a programokon. A sport, mint a kitörés lehetséges iránya.	Lehetőség szerint minél több program biztosítása valamennyi hhh-s tanuló számára, érdeklődési körüknek megfelelően. A dráma szakkörök, zene, tánc szervezése a hhh-s tanulók

Esélyegyenlőségi terület	Feltárt probléma	Szükséges beavatkozás
		szabadidejének eltöltését segíti. A mentor, vagy egyéni fejlesztő segít a tanulóknak a személyiségükhöz leginkább megfelelő programok kiválasztásában.
Iskolán kívüli segítő programok.	Különböző mértékben használják ki az iskolák a lehetőségeket.	Útravaló programba történő bekapcsolódást a hh/hhh-s tanulók eredményességének támogatása érdekében továbbra is szorgalmazni kell. A pedagógus és a diák közös felelősségvállalása az eredményesség feltétele.
SNI-s tanulók ellátása	Nem minden iskolában biztosítottak a személyi tárgyi feltételek az integrált neveléshez.	Az SNI-s tanulók részére csak gyógypedagógus láthatja el a rehabilitációs órákat. A tanórákon a gyógypedagógus által készített fejlesztési terv szerint lehet a tanulóval foglalkozni a pedagógusoknak, együttműködve a gyógypedagógussal. A fejlesztéshez szükséges tárgyi feltételek számba vétele, azok biztosítása.
Személyi feltételek biztosítása	Van nem megfelelő szakos által ellátott tanóra.	Óraadó foglalkoztatása.
A hátrányos helyzetű tanulók eredményes nevelését/oktatása.	Hátrányos helyzetű tanulók nevelését/oktatását segítő feltételek kidolgozása: IPR rendszer megjelenítése az iskola pedagógiai rendszerében.	IPR szakmai fejlesztés. A kiegészítő állami támogatás igénylése a KIM r. alapján.
Munkaerőpiaci integráció	Magas a kistérségekben a munkanélküliségi mutató.	A felnőttoktatás kiterjesztése a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű tanulókra.

A hhh-s tanulók iskolai kudarcainak csökkentésére irányuló stratégiák alkalmazása során a következő elvek figyelembe vétele szükséges:

- Legyenek egyértelmű, világos szabályok a tanulók számára.
- A hátrányos helyzetű gyermekek képességeivel kapcsolatos elvárásaink legyenek reálisak.
- Pozitívan álljunk hozzá az eredményeikhez, eredménytelenségeiket, hibáikat toleráljuk.
- Segítsünk azoknak a képességeknek, készségeknek felfedezésében, kibontakoztatásában, ahol sikereket érhetnek el (sportolás, művészetek /tánc, dráma, rajz, kézművesség/, szabadidős programok), a feltételeket teremtsük meg a foglalkozások biztosításához.
- A pedagógus személye, viselkedése, életvitele követendő modell legyen számukra.
- Hagyjuk, hogy az interakciós kapcsolatokban a gyermek adhasson, a bennük lévő pozitív energiákat mozgósítsuk.
- Minden tanuló kapjon személyre szóló feladatot, amelyet folyamatosan értékel a nevelő.

Az **akciótervnek** a helyzetelemzés által feltárt problémákra, hiányosságokra (esélyegyenlőségi kockázatokra) kell reagálnia. A megfelelően kidolgozott helyzetelemzésben már körvonalazódnak azok a fejlesztési célok, melyeket az intézmény vezetőinek az esélyegyenlőség előmozdításához szükséges kitűznie. Ezeket a célkitűzéseket és az elérésük érdekében tervezett beavatkozásokat (intézkedéseket) kell kidolgozni a Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési terv Akciótervében. Az akciótervnek koherensnek és jól áttekinthetőnek kell lenni az alkalmazhatóság érdekében. Az akciótervben tervezett intézkedéseknek átgondoltnak és megvalósíthatónak kell lennie, vagyis a tervezett beavatkozásokkal el kell tudni érni a kitűzött fejlesztési célokat. Ennek érdekében az esélyegyenlőségi kockázatok kezelésére, az esélyegyenlőség előmozdítására minél átfogóbb, komplexebb, szakmailag megalapozott intézkedések tervezése szükséges. Az intézkedések leírásában kerülni kell az általános megfogalmazásokat. Az egyes problémákat kezelő komplex beavatkozások számos lépésből, megvalósítandó tevékenységből állhatnak. Ezeknek a túlzott részletezése túlbonyolíthatja az akciótervet, ami nehezíti a feladatok nyomon követését. Az akciótervben ezért az egyes intézkedések alábontásában a leghangsúlyosabb tevékenységeket célszerű megjeleníteni.

A legfontosabb tevékenységeket viszont feltétlenül ki kell fejteni az akcióterv megalapozottsága érdekében, hogy a tevékenységekkel a vállalt indikátorok teljesülése igazolható legyen. Az egyes tevékenységek továbbbontását érdemes a feladatok felelőseinek saját cselekvési tervekben

kidolgozniuk. Minden egyes célkitűzéshez rögzíteni kell a rövid (1 év), közép (3 év) és hosszú távon (6 év) elérendő értékeket, indikátorokat. Az indikátor mutatószám, amely lehet egy adat, vagy több adat összefüggése. Az indikátorokat úgy kell meghatározni, hogy azok a beavatkozások eredményességének mérésére alkalmasak legyenek, a kiinduló adathoz képest az elmozdulás, javulás számszerűsíthető legyen. Amennyiben az esélyegyenlőségi kockázat, probléma olyan jellegű, hogy az a vizsgált adatokból kiolvasható (pl. párhuzamos osztályok közötti hhh arány eltérése; országos mértéket meghaladó SNI arány stb.), indikátorként a vizsgált adatban bekövetkező javulást kell meghatározni (pl. párhuzamos osztályok közötti hhh aránykülönbség csökkentése 15%-ra; SNI arány csökkentése 5%-ra). Azokban az esetekben, ahol a helyzetelemzésben feltárt probléma nem számszerűsíthető konkrét adatokat tartalmaz (pl. szülőkkal, társadalmi partnerekkel való együttműködés hiányosságai), az indikátorokat úgy kell meghatározni, hogy valóban az egyes beavatkozások, intézkedések eredményességét mutassák, de konkrétak és számszerűek legyenek (pl. szülői nyílt napokon résztvevő hhh tanulók szüleinek száma; nevelési tanácsadó munkatársának részvételével zajlott konzultáció, szakmai egyeztetés stb. száma). Bizonyos intézkedések esetében, mivel azok egyszeri beavatkozást igényelnek és azonnali változást eredményeznek, a közép, és/vagy hosszú távú indikátorok nem mutathatnak javuló tendenciát. Ezekben az esetekben az elért eredmény fenntartását, közép, ill. hosszú távú biztosítását kell az indikátorokkal alátámasztani.

Az akciótervnek ki kell térnie minden, a helyzetelemzés alapján felmerült jelentős esélyegyenlőségi kockázatra, problémára. Tervezésekor fontos figyelembe venni, hogy a problémák, hiányosságok korrekciójára tervezett beavatkozások között a probléma súlyához és a beavatkozás sürgősségéhez mérten érdemes prioritási sorrendet felállítani. Ezáltal elkerülhető, hogy csak néhány probléma kezelésére szorítkozzon az intézkedési terv, vagy, hogy a teljességre törekedve ugyan minden releváns kockázat, probléma érintve legyen az akciótervben, de megfelelő ráfordítás (figyelem, idő, humán kapacitás és anyagi forrás) hiányában valós javulás, fejlődés a legfontosabb problémák tekintetében ne következzen be legalább középtávon.

Az egyes esélyegyenlőségi kockázatok súlyosságának megítélésakor és az akcióterv tervezésakor a következő szempontokat kell figyelembe venni:

• **Azonnali beavatkozást igényel:**

- Minden olyan helyzet, ami a hatályos törvényeknek nem megfelelő (különös tekintettel A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény, és Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseire);

- Minden, az adatok vizsgálatát követően beazonosított szegregált nevelési és oktatásszervezési gyakorlat, mivel az alapvetően sérti az esélyegyenlőség elvét és korlátozza a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási sikerességét;

- Ha igazolódik, hogy az intézményben bármely oktatási folyamathoz (pl. emelt szintű oktatás, tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok), vagy oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást, vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök, hiányos szakos ellátottság esetén szaktanár által tartott tanórák) nem biztosított egyenlő hozzáférés a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére;

• **Érzékelhető javulást kell elérni középtávon:**

Az oktatás eredményességének javítására olyan mértékű beavatkozások tervezése szükséges, amelyek legalább középtávon (3 éven belül) mérhető javulást garantálnak, minden esetben, ha az eredményességi mutatók alapján (továbbtanulás, lemorzsolódás, kompetencia-vizsgálat) az országos átlaghoz képest súlyosan alulteljesít az intézmény; vagy az intézményében tanuló halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek tanulmányi előmenetele az intézmény átlagánál rosszabb.

- Az oktatási szolgáltatások minőségének kiegyenlítetttsége érdekében, illetve a minőségi oktatáshoz való hozzáférés javítása érdekében legalább középtávon (3 éven belül) mérhető javulást biztosító intézkedéseket kell kezdeményezni, amennyiben beigazolódik, hogy az intézményben jelentős eltérés van az oktatás eredményességében, főként, ha nagy számban tanulnak halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Az eredményességet befolyásoló oktatási feltételek javítása néhol nem biztosítható rövidtávon, illetve előfordulhat, hogy középtávon sem (pl. infrastrukturális feltételek, vagy szakos ellátottság fejlesztése, új pedagógia, módszertani ismeretek beépülése az oktatási gyakorlatba). Ezeknek az oktatás eredményessége és az esélyegyenlőség szempontjából fontos feltételeknek a javítására azonban ilyen esetekben is törekednie kell az iskola vezetésének, együttműködve a megvalósításhoz szükséges partnerekkel. Középtávon ezekben az esetekben is legalább a

szükséges fejlesztések elindítását meg kell célozni, megfelelő indikátorokkal alátámasztva. (Ha pl. komolyabb beruházás szükséges az infrastruktúra fejlesztéséhez, melyhez forrás rövidtávon nem áll rendelkezésre, középtávon legalább azt kell vállalnia az akciótervben, hogy a fejlesztéshez szükséges forrást megpályázta, a beruházást elindította.

6. Az egységes intézményi esélyegyenlőségi terv bevezetésének lépései

A **Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv** határozza meg azokat a lépéseket, amelyeknek segítségével az esélyegyenlőség feltételei a nevelés/oktatás területén biztosíthatók a Társulás intézményeiben.

6. 1. Megvalósítás

a tagintézmények vezetői a program elfogadását követően 3 hónapon belül az intézményük működését és pedagógiai munkáját érintő, és az esélyegyenlőségi szempontból fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó **stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba beépítik** az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségeket és a program célkitűzéseit;

a szociális háttérből eredő hátrányok felzárkóztatására az intézmények kiegészítő pályázati támogatást vesznek igénybe és az ehhez kapcsolódó nevelési/oktatási terv alapján szervezik munkájukat.

a program értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, ill. a programba történő beépítésének garantálására **Társulási Tanács** alakul és működik.

a program operatív végrehajtására 3 intézményközi **munkacsoport** alakul;

annak érdekében, hogy a Társulás döntéshozói, és a közoktatási intézményvezetők felkészültek legyenek a programban végrehajtandó feladatokra, **folyamatos továbbképzésükről** az érintett területen gondoskodnak;

az Intézkedési Tervben szereplő vállalásokról az egyes intézmények az őket érintő konkrét feladatokról **intézményi szintű akcióterveket**, cselekvési ütemterveket készítenek. Ezáltal biztosítható, hogy az akciótervben vállalt feladatok maradéktalanul megvalósuljanak.

6. 2. Megvalósítási terv készítése

Az esélyegyenlőségi tervben megfogalmazott legjelentősebb tevékenységek megszervezését segítő cselekvéssor.

A megvalósítási terv 3 csomópontban határozta meg a fejlesztendő területeket

- a) A HHH-tanulók iskolai sikerességének javítása

Feltárt probléma	HHH-diákok kompetencia mérési eredményeinek elemzése, értékelése
Elérendő cél	A HHH eredményességének növelése
Beavatkozások	<p>1. Az oktatás színvonalának emelése</p> <ul style="list-style-type: none"> a) A szakemberek megfelelő számú biztosítása b) Egyéni tanulási utak kialakítása, egyéni törődés erősítése, c) Nevelés/oktatás egyéni fejlesztési terv alapján d) Szabadidős foglalkozások biztosítása e) A tanulásra, mint szükségletre ráhangoló program biztosítása, szükséges részkapességek fejlesztése, motiváció kialakítása f) Olyan tananyagszervezés, ami lehetővé teszi a kudarcok korrigálását. g) Tudatos kapcsolatépítés a szülőkkel h) Kollégiumi nevelés biztosítása <p>2. Pályázati lehetőségek kihasználása a szakmai fejlesztés érdekében (IPR pályázat, Útravaló, egyéb ösztöndíj lehetőségek, mentorálási programok)</p> <p>A pályázati lehetőségek ismertetése, A részvétel szorgalmazása</p> <p>3. A pedagógusok szakmai, módszertani továbbképzésének koordinálása.</p> <p>Pedagógus-továbbképzés igénybevétele, Módszertani adaptáció megtervezése és megvalósítása a tantestület aktív bevonásával, a tanórai gyakorlat fejlesztése (szükség szerint mentori támogatás igénybevétele).</p> <ul style="list-style-type: none"> 4. „Jó gyakorlatok” megismerése 5. A kompetencia mérés eredményeinek értékelése, egyéni fejlesztési tervek készítése.
Felelős	Társulási Tanács vezetője, Intézményvezetők
Partner	Önkormányzat, tanárok, diákok, szülői munkaközösség szakértők, Oktatási Hivatal, Educatio Kft., NEFMI, Pedagógiai Intézet
Határidő	2011. 10. 01 majd folyamatos
	A hh/hhh-s tanulók eredményességi mutatóit részben ismerjük.

Kiinduló érték	
Indikátorok rövidtávon	Nő a hozzáadott pedagógiai érték az intézmények eredménymutatójában. A lemorzsolódás intézményi mutatója nem nagyobb 5%-nál, közöttük a hhh-s arány nem nagyobb intézményi arányuknál.
Indikátorok középtávon	A hhh-s tanulók eredményei legfeljebb 25%-kal térnek el az országos átlagtól A lemorzsolódás intézményi mutatója nem nagyobb 5%-nál, közöttük a hhh-s arány nem nagyobb intézményi arányuknál.
Indikátorok hosszú távon	A hhh-s tanulók eredményei legfeljebb 20%-kal térnek el az országos átlagtól A lemorzsolódás intézményi mutatója nem nagyobb 5%-nál, közöttük a hhh-s arány nem nagyobb intézményi arányuknál.
Az indikátorok forrása	intézményi nyilvántartás, aktualizált Esélyegyenlőségi Terv
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: érintett diákok, pedagógusok, valamint szülők együttműködési szándékának, az ügy mellett történő elkötelezettségének alacsony szintje, forráshiány A kockázat csökkentésének eszköze: - diákok egyéni felkészítése, szemléletformálása - pedagógusok módszertani kompetenciáinak fejlesztése - együttműködés a szülőkkel, rendszeres és részletes tájékoztatás, párbeszéd, Esélyegyenlőségi Fórum működtetése
Erőforrások	intézményvezetés, tanári kar szükséges erőforrás lehet: - a képzések anyagi fedezete, képző szervezetek; működő modellek megismerése
Státusz	előkészítés alatt

b) A végzős tanulók életútjának nyomon követése.

Feltárt probléma	Nem minden intézmény követi nyomon a végzős tanulók elhelyezkedését. Akik nyomon követik, arról adnak számot, hogy vannak pályakezdő munkanélküli végzősök.
Elérendő cél	Minden végzős diák vagy el tudjon helyezkedni, vagy továbbtanuljon.
Beavatkozások	Korszerű adatszolgáltatási rendszer kidolgozása, alkalmazása. Együttműködés a helyi vállalkozókkal A pedagógiai programban a munkára nevelés kiemelt célként történő beépítése, a hozzá kapcsolódó személyiségfejlesztés támogatása. Olyan programok szervezése, amelyek munkatapasztalatot biztosítanak a diákoknak. Mentorálás az elhelyezkedés idején Kapcsolattartás a szülőkkel, kisebbségi önkormányzattal. A helyi önkormányzattal együttműködés annak érdekében, hogy a hhh-s végzős diákokat alkalmazó vállalkozók pozitív ösztönző támogatásban (pl. helyi iparűzési adó kedvezmény) részesülnek.
Felelős	Társulási Tanács vezetője,
Határidő	2011.10. 01- től folyamatosan

Kiinduló érték	Nincs pontos képünk az elhelyezkedésről, továbbtanulásról.
Indikátorok rövidtávon	A hhh-s tanulók esetében az egyéni fejlesztésnek, vagy mentorálásnak hangsúlyos eleme a tanuló karriertervezése.
Indikátorok középtávon	A végzős diákok 70%-a el tud helyezkedni.
Indikátorok hosszú távon	A végzős diákok 95%-a el tud helyezkedni.
Az indikátorok forrása	intézményi nyilvántartások, aktualizált Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő számítógépes háttér Érdektelenség. A feladatellátás biztosítása anyagi nehézségbe ütközik – együttműködések a térségben.
Erőforrások	intézmények vezetői, tanári kar szükséges erőforrás lehet: - a képzések anyagi fedezete, képző szervezetek
Státusz	előkészítés alatt

c) A hh/hhh-s és SNI-s tanulók felnőttképzésbe történő bevonásának lehetőségei

Feltárt probléma	A lemorzsolódó fiatalok, akik nem tudnak beilleszkedni eredményesen a munkaerőpiacra, jelentős mértékben a hh/hhh-s és SNI-s tanulók közül kerülnek ki.
Elérendő cél	Azok a fiatalok, és a térségben élő felnőttek, akik a tankötelezettségi korból kikerültek, a felnőttoktatás keretei között részesüljenek olyan képzettségben, ami lehetővé teszi, hogy munkát vállaljanak.
Beavatkozások	Együttműködési rendszer kialakítása: Kamara, Munkaügyi Központ, Szakképzők, Kisebbségi Önkormányzat, Családsegítő, Települési önkormányzat megbízott képviselője, Civil szervezetek, helyi vállalkozók, munkáltatók, egyházak, karitatív szervezetek A felnőttképzésbe bevonható hátrányos helyzetű személyek kiválasztása. A kiválasztásnál fontos szempont, hogy lehetőség szerint egy összetartozó kis közösségen belül induljon meg a változást elősegítő folyamat A felnőttképzés tartalmának körültekintő kiválasztása: csatlakozás a helyi beruházásokhoz, városfelújítási programokhoz, energiatakarékosági programok megvalósításához (építőipari szakmacsoport), helyi lakókörnyezet rendbetételéhez, helyi mezőgazdasági vállalkozások kialakításához (állattenyésztő, háztáji gazdálkodás, biogazdálkodás, fűszernövények termesztése, kertészet), a helyi munkáltatók által megfogalmazott igények alapján. Olyan rugalmas modulrendszerű oktatás kiépítése, ami a személyiségfejlesztéssel alapozza meg a képzettség megszerzést.

	<p>Olyan modul rendszer kialakítása, amely lehetővé teszi az eddigi ismeretek beszámítását és a meglévő képességekre alapozva segíti a fiatal felnőttet.</p> <p>A helyi önkormányzattal együttműködés annak érdekében, hogy a felnőttoktatásban képzettséget szerzett felnőttek munkába állását biztosító vállalkozók pozitív ösztönző támogatásban (pl. helyi iparüzési adó kedvezmény) részesülnek.</p> <p>Mentorálás az elhelyezkedés idején, életvezetési tanácsadás</p> <p>A programban résztvevők kiskorú gyermekeinek ellátása- szükség esetén családi napközi biztosítása</p> <p>A programban résztvevők motivációs rendszerének kidolgozása pl: a helyben szokásos módon nyilvánosságra kerül, kik vesznek részt eredményesen a programban, kik morzsolódnak le.</p> <p>Az eddig e területen jó eredményeket elért intézmények munkájának megismerése, a rendelkezésre álló modellekből az iskola sajátosságának megfelelő elemeket átvehet</p>
Felelős	Társulási Tanács vezetője,
Határidő	2011. 10. 01- től folyamatosan
Kiinduló érték	Vannak a térségben a közoktatásból megfelelő képzettség nélkül kikerülő fiatalok. Ajkai kistérség munkanélküliségi rátája: 12,53%, balatonfüredi: 14,68%, tapolcai: 13, 86%, a foglalkoztatási 44,6%- 55,1% (2010. dec.) Relatív munkanélküliségi mutató megye:7,74%, országos: 9,14%
Indikátorok rövidtávon	Kistérségenként 2-2 felnőttképzésben résztvevő csoport szervezése
Indikátorok középtávon	60 fő képzettséget szerzett felnőtt
Indikátorok hosszú távon	A foglalkoztatási mutató a kistérségekben 1-1%-ot javul, így hozzájárul az elvárt országos 75%-os szint eléréséhez
Az indikátorok forrása	Munkaügyi központ adatai, képző intézmény adatai, munkáltatói információk
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség. A feladatellátás biztosítása anyagi nehézségbe ütközik – együttműködések hiánya a térségben.
Erőforrások	Megfelelő szakembergárda, pályázati támogatás
Státusz	előkészítés alatt

6. 3. A Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv ellenőrzése

Az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve létrehozott munkacsoportok vezetőinek beszámolói alapján a Társulási Tanács ellenőrzi a terv megvalósítását és a változások alapján javaslatot tesz a módosításra

Felelős: Társulási Tanács vezetője
Határidő: minden év október 31.

A Társulási Tanács tagjai: intézményvezetők, a fenntartó önkormányzatok képviselői, a helyi Roma Kisebbségi Önkormányzat, a tematikus munkacsoportok vezetői, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, a szülők képviselői, a diákok képviselői.

A Társulási Tanács működése:

- ✚ legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik
- ✚ üléseiről jegyzőkönyv készül.
- ✚ javaslatot tesz az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint az Intézkedési Terv szükség szerinti módosítására
- ✚ egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

A Társulási Tanács vezetője felelős:

- ✚ az intézkedési terv megvalósításának koordinálása (az intézkedési tervben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- ✚ az intézkedési terv végrehajtásának nyomon követése,
- ✚ az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása,
- ✚ az Értekezlet összehívása és működtetése.

Amennyiben az éves felülvizsgálat során kiderül, hogy az Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, az Értekezletet 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát

annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. Az Értekezlet a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz a képviselő-testületnek a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az Intézkedési Terv végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) beazonosításáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az Intézkedési Terv végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az Intézkedési Tervet mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

7. Összegzés

Ahhoz, hogy az intézményekben megkezdett fejlesztések a továbbiakban is fennmaradjanak, szükség van:

- elég erős felzárkóztató, pályaorientációs tevékenységre, pályakövetési rendszerre;
- a tanulók differenciált fejlesztésére, a hátrányban levő tanulók felzárkóztatására, képességfejlesztésre;
- a térségi és a tágabb munkaerőpiac igényeihez (mind rövidtávon, mind pedig hosszútávon) rugalmasan alkalmazkodó szakképzési rendszer fenntartására, a szakképző intézmények és vállalatok kapcsolatának további erősítésére;
- a gyakorlati képzési rendszer erősítésére;
- a gazdaság igényeinek megfelelő ismeretek és készségek elsajátítása érdekében a szakképzés gyakorlati képzéséhez szükséges korszerű infrastruktúra folyamatos biztosítására;
- az oktatási szolgáltatások minőségi és mennyiségi bővítésére, racionalizálására;
- a családpedagógiai szolgáltatások keretében az iskolák ifjúságvédelmi felelősei munkájának összehangolására és segítésére, együttműködés a helyi családsegítő szolgálatokkal;
- olyan felnőttképzési rendszer kialakítása, amelynek során lehetőség van bármilyen előzetes ismeret birtokában a rendszerben való részvételre.

Eredményeként javul:

- a térségi munkaerő minősége, az oktatott szakmák piacképessége;
- a térség munkaerő-piaci helyzete, a lakosság foglalkoztatottsága;
- a megszerzett kompetenciák segítik a munkaerő társadalmi beilleszkedését és a működő rendszer biztosítja a férfiak, nők, romák, stb. esélyegyenlőségét (hátrányos helyzetű tanulók bevonása és képzésben való benntartásuk, motivációs bázis kialakítása, fenntartása, pályaorientáció, pályaválasztás);
- érezhetően nő a vállalkozások gazdasági versenyképessége, a térség működőtöke- vonzó és népességmegtartó képessége;

Mai társadalmunk egyik legégetőbb kérdése, hogy az ország gazdasági felemelkedése érdekében a foglalkoztatási mutatók javítását elérjük. Ennek érdekében szükséges növelni a munkaerőpiacra eredményesen beilleszkedő, azaz megfelelő kompetenciákkal piacképes szakmai tudással rendelkező fiatalok arányát, azon felnőttek számára pedig, akik megfelelő szakképesítés nélkül elhelyezkedni nem tudnak, olyan lehetőséget kell biztosítani a felnőttképzés komplex eszközeinek felhasználásával, hogy munkaerőpiaci reintegrációjuk eredményes legyen.

A szakiskolai, szakközépiskolai képzés lehetősége és felelőssége ezen a területen kiemelkedő. Az intézmények felelőssége, hogy olyan nevelési/oktatási és szakmai programmal rendelkezzenek, ami elősegíti a tanulóknak az eredményes továbbhaladást. Személyre szabott komplex segítő programmal a lemorzsolódást a minimálisra csökkentve járulhat hozzá az iskola a végzős tanulók eredményes elhelyezkedéséhez. Nevelési programjában kiemelten kell kezelni a munkára nevelést megalapozó célzott személyiségfejlesztést. Mindehhez szükséges kiegészítő állami és pályázati források felhasználásával lehet a feltételeket megteremteni.

Az iskolák adottságai, szakmai háttere a felnőttképzés bázisa lehetnek a kistérségekben. Szükséges is ez azért, mivel mind a 3 kistérségben a foglalkoztatási mutatók a megyei átlagnál kedvezőtlenebbek és a foglalkoztatási mutató sem éri el a 75%-os állami célkitűzést.

A felnőttképzési programot koncentráltan, egy-egy kis közösségre, a helyi munkaerőpiac felvevő képességét figyelembe véve rugalmas modul rendszer keretében, kiegészítő személyiségfejlesztéssel és megfelelő motivációs rendszer beépítésével, a helyi közösség céljaiba beépítve szükséges megtervezni.

Ezeket a feladatokat hivatott megvalósítani a Társulás Közoktatási Esélyegyenlőségi Terve és erre építve az intézmények esélyegyenlőségi terve.

MELLÉKLET

**A Balaton-felvidék - Somló Szakképzés-szervezési
Társulás**

**Esélyegyenlőségi Szabályzat a hátrányos,
halmozottan hátrányos és sajátos nevelési
igényű tanulók fejlesztése és a foglalkoztatott
közalkalmazottak vonatkozásában**

Bevezetés

A Magyarországon élő polgárok egyenlő esélyeinek biztosítása, az aktív állampolgári lét biztosítása az ország felemelkedésének egyetlen lehetősége. Ennek érdekében az ország településein és a munkahelyeken meg kell tervezni a hátrányos helyzetű csoportok esélynövelésének eszközrendszerét.

Az Európai Unió fejlesztési támogatásai során külön figyelmet fordít az esélyegyenlőség érvényesítésére. Ennek megfelelően minden projektnek hozzá kell járulnia az esélyegyenlőség biztosításához, a megfogalmazott esélyegyenlőségi célokhoz, azaz az esélyegyenlőség erősítéséhez – különös tekintettel a nők és férfiak közötti egyenlőség, valamint a romák és a fogyatékossgal élők esélyegyenlőségének erősítéséhez. Egyes esélyegyenlőségi szempontok önálló fejlesztési célként (konstrukcióként, pályázatként) jelennek meg a szervezetek életében, míg mások közvetett módon. A foglalkoztatási és a versenyképességi prioritások minél teljesebb és egyenlőbb elérése és hasznosulása szempontjából érvényesíti a szabályzat az esélyegyenlőségi terület/célcsoport értelmében a fejlesztés közvetlen és közvetett hatásait, és intézkedéseket fogalmaz meg a szervezetéhez kapcsolódóan, illetve a kiemelt célcsoportok számára kedvezőbb fejlesztések érdekében.

A fő esélyegyenlőségi területek

1. Családbarát munkahelyi körülmények megteremtése, erősítése

Ez a terület a Somló SZASZET intézményeinek közalkalmazottaira vonatkozó esélyegyenlőségi terület

2. A nemek közötti egyenlőség erősítése

A közalkalmazottakra és a közoktatásban résztvevő tanulóakra megfogalmazott intézkedés.

3. Fogyatékos személyek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása

A közalkalmazottakra és a közoktatásban résztvevő sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos intézkedés.

4. Roma emberek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása

A közalkalmazottakra és a közoktatásban résztvevő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos intézkedés.

5. 68/2001 EK rendelet alapján hátrányos helyzetű munkavállalók esélyeinek javítása

A fő esélyegyenlőségi célcsoportok mellett más, kisebb létszámú csoportok, ún. hátrányos helyzetű munkavállalók társadalmi és munkaerő-piaci részvételét is elő kívánjuk segíteni.

Hátrányos helyzetű munkavállaló (a 68/2001/EK rendelet alapján):

- minden olyan 25. életévét be nem töltött személy, aki még nem állt rendszeres, fizetett alkalmazásban;
- minden olyan súlyos testi, szellemi vagy lelki betegségből fakadó fogyatékossgal élő személy, aki ennek ellenére képes belépni a munkaerőpiacra;
- minden olyan, a Közösség területére munkavégzés végett beköltöző vagy már beköltözött, vagy ott letelepedett migráns munkavállaló, aki és/vagy nyelvi képzésre szorul;
- minden olyan személy, aki legalább háromévi kihagyás után újra dolgozni kíván, különösen azok, akik munkájukat a családi élet és a hivatás összeegyeztetésének a nehézségei miatt adták fel, a munkába állás utáni első hat hónapban;
- minden olyan 45. életévét betöltött személy, aki nem szerzett középfokú vagy azzal egyenértékű képesítést;
- minden hosszú távon, azaz megszakítás nélkül 12 hónapig munkanélküli személy, a munkába állás utáni első hat hónapban.

Ez az intézkedés a közalkalmazotti réteget érinti.

A Szabályzat elkészítésének feltétele

Valamennyi intézmény rendelkezik dolgozói és közoktatási esélyegyenlőségi tervvel.

A Szabályzat megvalósításának felügyeletét a **Tagintézmény-vezetők Értekezlete** végzi.

A megvalósítás folyamatos nyomon követését a Társulás intézményeiben az Esélyegyenlőségi Program során létrehozott **Esélyegyenlőségi Fórum** végzi, melynek tagjai az alábbiakban felsorolt 4 esélyegyenlőségi tématerületet megvalósító munkacsoport egy-egy képviselője, intézményvezetők, a fenntartó önkormányzatok képviselői, a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzat, a tematikus munkacsoportok vezetői, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, a szülők képviselői, a diákok képviselői, az intézmények Közalkalmazotti Tanácsának elnökei, ahol van szakszervezeti vezetők.

A Szabályzat folyamatos megvalósításáért, valamint az Esélyegyenlőségi Fórummal való egyeztetésért felelősek az egyes tartalmi területek munkacsoportjai.

Munkacsoportok megnevezése:

- Támogató környezet munkacsoport,
- Minőségi oktatás, kompetenciamérés munkacsoport
- A közalkalmazotti esélyegyenlőséget támogató munkacsoport

Feladatuk:

Az esélyegyenlőség biztosítása a tanulók intézményes nevelése, oktatása és a munkaügyi folyamatok során. Fontos feladat a tanulók fejlődésének nyomon követése, a hátrányok leküzdésének folyamatába a szülők tudatos bevonása. A nem hátrányos helyzetű gyermekek tanulók toleranciájának kialakítása és felhasználása a fejlesztési folyamatok során.

A szülői ház és a korcsoport segítő hatása révén a kitűzött fejlesztések elérik céljukat, a hátrányok jelentős része kompenzálódik és egyre több tanuló jelenik meg és állja meg a helyét a munkaerőpiacon.

Az adott munkahelyeken a hátrányos helyzetű munkavállalói csoportok érdekei megfelelő módon érvényesülnek.

Cselekvési Terv

	Cél	Tevékenység	Határidő	Felelős	Eredmény	Dokumentum
1.	Minden intézményben kialakul az esélyegyenlőségért felelős 3 fős munkacsoport	Minden intézmény minden csoportba delegál legalább egy-egy fő képviselőt, aki az adott esélyegyenlőségi területért az intézményében felelős személy	2011. okt. 20.	intézményvezető	Minden intézményben megalakul az esélyegyenlőségért felelős munkacsoport, a tagok a Somló SZASZET esélyegyenlőségért felelős csoportjainak tagjai	Munkaköri leírás
2.	Esélyegyenlőségi munkacsoportok felállítása, vezetőik megbízása	Munkacsoportok alakítása az intézmények delegáltjaiból	2011. nov. 1	projektmenedzser	Működő munkacsoportok	Jegyzőkönyv, munkatervek, jelenléti ív
3.	Esélyegyenlőségi Fórum megalakulása	Alakuló ülés	2011. nov. 1	projektmenedzser	Működő EF	Jegyzőkönyv
4.	EF vezető megválasztása	Javaslat, szavazás	2011. nov. 1	projektmenedzser	Lesz az esélyegyenlőség megvalósítását segítő felelős vezető	Jegyzőkönyv

Munkacsoportok munkatervei

1. Támogató környezet munkacsoport

	Cél	Tevékenység	Határidő	Felelős	Eredmény	Dokumentum
1.	A hhh-s tanulók intézményben betöltött szerepének folyamatos nyomon követése	Munkacsoport alakítása	2011. 11.01.	projektvezető	Működő munkacsoport	Munkaterv, jelenléti ív
2.	A célcsoport meghatározása Az intézményekben a hhh-s tanulók nyilvántartása pontos legyen	A hh-s tanulók lakhelye szerint illetékes jegyzőktől a nyilatkozatok kérése	2011. okt.01.	MCS vezető	Minden intézményben pontosan meghatározásra kerül a hhh-s tanulók száma	A jegyzői nyilatkozatok, pontos hhh-s lista
3.	A hhh-s tanulók szüleivel való kapcsolattartás erősítése	Intézményenként, a helyi sajátosságok figyelembe vételével a szülőkkel való kapcsolattartást erősítő programok: családlátogatás, egyéni találkozók rendje, „szülők iskolája”,	2012. 05.31.	MCS vezető	A szülők kapcsolata az intézménnyel javul	Jelenléti ív
4.	A hhh-s tanulók szociális helyzetének javítása	A településen illetékes szociális kerekasztal munkájában való	folyamatos	MCS vezető	Átfogó, ágazati kapcsolat és beavatkozás a hhh-s családok	Az intézmény pedagógusait tájékoztató összefoglalók a

		részvétel.			gyermekének felzárkóztatása érdekében	szociális kerekasztal intézkedéseiről
5.	SNI-s és BTM-es tanulók rendszeres felülvizsgálata, egyéni fejlesztése	Valamennyi tanuló jusson el a szükséges felülvizsgálatra. Gyógypedagógusok és az SNI-s tanulót tanító pedagógusok együttműködése az integrációban résztvevő diákok tanórai fejlesztési lehetőségeiről.	Folyamatos	MCS vezető	Az SNI-s tanulók fejlesztése minden tanórán a diák egyéni lehetőségeit figyelembe véve történik. Szakszolgálattal való együttműködés javul	Az SNI-s tanulók eredményességi mutatói.
6.	Szakmai együttműködések javítása	Külső jó gyakorlatok keresése, azok meglátogatása, szakmai műhelymunkákban való részvétel TISZK, vagy régiós szinten	folyamatos	MCS vezető	A pedagógusok közötti együttműködés erősödik, a külső tapasztalatszerzés az intézmény fejlesztő munkáját erősíti.	Jelenléti ívek
7.	Az intézményekben zajló tartalmi megújulás megismertetése a környezettel	A helyi médiában foglalkozás részletek bemutatása, PR tevékenység erősítése- rendszeres honlapfejlesztés, általános iskolák felkeresése – nyílt nap az érdeklődő általános	folyamatos	MCS vezető	Az intézmények munkáját, eredményeit megismerik a beiskolázásban érintett általános iskolák, nő az iskolákba irányuló diákok száma.	Első évfolyamosok száma.

		<p>iskolások és szülei számára, jó gyakorlatok kidolgozása és közzététele az Educatio szolgáltatói kosarában.</p> <p>A szakmai fejlesztésről készült figyelemfelkeltő plakátok kihelyezése az általános iskolákba.</p> <p>A tanévzárók, és ballagások alkalmával fotókiállítás, filmvetítés háttérként a rendezvények elején és után a szakmai fejlesztésről.</p>				
8.	<p>A helyi önkormányzatokkal és a kisebbségi önkormányzatokkal javuljon a kapcsolat és mindez járuljon hozzá a hhh-s tanulók eredményes fejlesztéséhez.</p>	<p>Az iskolai rendezvényekre a helyi önkormányzat képviselőinek meghívása, a képviselő testületek tájékoztatása évente egy alkalommal.</p> <p>A roma tanulók fejlesztése érdekében a lakóhely szerint illetékes roma kisebbségi önkormányzattal a kapcsolat felvétele,</p>	folyamatos	Igazgató, MCS vezető	<p>A hhh-s tanulók eredményes fejlesztése érdekében a társadalmi összefogás kialakul.</p>	<p>Meghívó Együttműködési megállapodás a helyi kisebbségi önkormányzatokkal</p>

		együtműködés az egyéni fejlesztés és a szülőkkel való kapcsolattartás területén.				
9.	A hhh-s tanulók elhelyezkedésének biztosítása	A hh/hhh-s tanulók lakóhely szerint, illetve az iskola helyszíne szerint illetékes munkaadókkal való kapcsolattartás, igényeik megismerése, a diákok kiközvetítése	Minden év június 30.	MCS vezető	A hh/hhh-s tanulók között ne legyen pályakezdő munkanélküli.	Visszajelzések gyűjtése
10.	A munkacsoport munkájának értékelése, elemzés.	A csoport eredményeiről, a problémákról, az esetleges sikertelenség okainak számbavétele a jövő évi tervekről készített beszámoló az Esélyegyenlőségi Fórumra	10. 31.	MCS vezető	A szabályozott fejlesztés a hhh-s tanulók eredményességét jelenti.	Az esélyegyenlőségi fórumon készült jegyzőkönyv

2. Minőségi oktatást segítő munkacsoport

	Cél	Tevékenység	Határidő	Felelős	Eredmény	Dokumentum
1.	A minőségi oktatás biztosításának feltételeit	Munkacsoport alakítása	2011. 11.01.	projektvezető	Működő munkacsoport	Munkaterv, jelenléti ív

	segítő intézményfejlesztés					
2.	Az intézményben kezelt adatok segítsék elő a hhh-s tanulók fejlesztését, az iskolai folyamatokban való részvételük nyomon követését.	Olyan adattábla kidolgozása, ami a hhh-s tanulók részvételét is mutatja egyes folyamatokban. Javasolt az esélyegyenlőségi tervhez kitöltött intézményi 1.sz. táblázat felhasználása, mint kiindulópont.	2011. okt. 31.	MCS vezető	A 2011/2012-es tanévben az intézmények a hhh-s tanulókra vonatkozóan teljes körű adatbázissal rendelkeznek.	Kitöltött adattábla
3.	A korszerű módszertani elemek beépülnek az intézmény nevelő/oktató munkájának mindennapjaiba.	Belső hospitálás a kooperatív tanulásszervezés, az egyéni differenciálás a tanórákon témakörökben.	folyamatos	MCS vezető	Az intézmény éves munkatervével összhangban a belső továbbképzés erősödik, a pedagógusok együttműködése a tehetséges, SNI-s és hhh-s tanulók egy időpontban történő eredményes fejlesztését segítik.	Éves intézményi munkaterv
4.	A beiskolázásra kerülő hhh-s tanulók kompetencia mérési eredményeinek feldolgozása	Az egyéni azonosítóval a diákok kompetencia mérési eredményeinek feldolgozása, egyéni fejlesztési terv alapján	Minden év 04. 30.	MCS vezető	A hhh-s tanulók egyéni fejlesztése az intézménybe lépéstől kezdve megalapozott, felkészítés a 10. évf.	Egyéni fejlesztési terv

		szolgáljon.			mérésére.	
5.	A hhh-s tanulók egyéni teljesítményének nyomon követése	A kompetencia mérés eredményei, tantárgyi eredmények, tanuláshoz való viszony, - adatfelvétel Egyéni fejlesztés megtervezése, A fejlesztés lefolytatása, 3 havonta értékelés, PDC ciklus	folyamatos	MCS vezető, osztályfőnökök	A hhh-s tanulók eredményei javulnak minden területen.	statisztikák
6.	Diagnosztizáló mérés	Szövegértés, matematika területén a 9. évfolyamosok mérése, Feladatlap összeállítása A feladatlapok értékelése, A 10. évfolyamra a fejlesztési terv megfogalmazása	05. 20.	MCS vezető,	A tanulók kompetenciaterületen kénti mérésben való részvételének gyakorlata nő.	feladatlap
7.	A 10. évfolyamosok eredményei legyenek ismertek valamennyi pedagógus számára	A FIT jelentés megismertetése Osztályonkénti elemzés Erősségek-gyengeségek	Minden év 04. 30.	Igazgató helyettes	Az egyes tantárgyak tanítása során segítik a kompetencia mérés feltételeinek teljesítését. Csökken az 1	Tanmenetek, munkaközösségi munkatervek

		<p>meghatározása Az egyes szakterületekre vonatkozó általános fejlesztési célok feladatok meghatározása</p> <p>A hhh-s tanulók eredményeinek összehasonlítása az intézményi általános mutatókkal.</p>			<p>képességszint, vagy az alatt teljesítők aránya, a hhh-s tanulók kompetencia mérési eredményei nem térnek el 25%-nál nagyobb arányban az iskolai mutatóktól.</p>	
8.	<p>A hh/hhh-s tanulók körében a lemorzsolódás csökkenjen.</p>	<p>Az évfolyamismétlők szociális és tanulási problémáinak megismerése, az ifjúság-és gyermekvédelmi felelőssel együtt.</p> <p>Tanulási problémák diagnosztizálása, az egyéni foglalkozásokon a továbbhaladáshoz szükséges készségek fejlesztése, ismeretek elsajátíttatása</p> <p>Egyéni foglalkozások lehetőségének biztosítása.</p> <p>A fejlesztő programok megismertetése a szülőkkel, nyilatkozat</p>	<p>Minden év 10.01.</p>	<p>MCS vezető</p>	<p>A hh/hhh-s tanulók lemorzsolódási mutatója nem tér el 25%-t meghaladó mértékben az iskolai átlagtól.</p>	<p>napló</p>

		kérése, hogy hozzájárul a foglalkozásokon való részvételhez, tájékozik annak eredményességéről.				
9.	A hhh-s tanulók fejlődésének értékelése	3 havonta a tanulók előmenetelének értékelése az osztályfőnök, a szülők, a gyermekvédelmi felelős jelenlétében	Minden év 11. 30. 02. 28. 05. 31.	MCS vezető	A hhh-s tanulók eredményességi mutatói minden területen javulnak a lemorzsolódás, a kompetenciamérés területén. Az eltérés az iskolai mutatókhoz képest legfeljebb 25%.	Értékelő lap
10.	A hhh-s tanulók felkészítése a munkaerőpiacon való helytállásra.	Önismereti és személyiségfejlesztő foglalkozások biztosítása A munkakultúra fejlesztése	folyamatos	MCS vezető	A hhh-s tanulók megállják helyüket a munkahelyen	Visszajelzések gyűjtése
11.	A hh/hhh-s tanulók részvétele a tanórán kívüli programokon	A tanulók tájékoztatása a lehetőségekről, a diákok érdeklődését felkeltő szakkörök, foglalkozások. A sport, mint az egyéni fejlesztés kitűnő eszköze, a mindennapok részévé	10. 01	MCS vezető	A hh/hhh-s tanulók részvétele a foglalkozásokon 20%-kal nő	Szakköri naplók

		váljon. Alapfokú művészetoktatás biztosítása				
12.	Az SNI-s tanulók eredményes fejlesztése integrált környezetben.	A gyógypedagógusok elkészítik az egyéni fejlesztési terveket. A diákokat a Ktv 52.§ alapján megállapított óraszámokban fejlesztik. Együttműködik a gyógypedagógus az SNI-s diákot tanító többi nevelővel, az egyéni fejlesztési terve alapján segítséget ad a tanórán elvégzendő és elvégeztethető feladatokban, alkalmazható módszerek kiválasztásában, a számonkérés tervezésében. A gyógypedagógus részt vesz a tanórákon, tapasztalatai alapján segíti a tanárokat.	folyamatos	MCS vezető	Az SNI-s tanulók eredményes haladása	Napló, felülvizsgálatok eredményei
13.	A munkacsoport munkájának értékelése,	A csoport eredményeiről, a	10. 31.	MCS vezető	A szabályozott fejlesztés a hhh-s	Az esélyegyenlőségi

	elemzés.	problémákról, az esetleges sikertelenség okainak számbavétele a jövő évi tervekről készített beszámoló az Esélyegyenlőségi Fórumra			tanulók eredményességét jelenti.	fórumon készült jegyzőkönyv
--	----------	--	--	--	----------------------------------	-----------------------------

3. A közalkalmazotti esélyegyenlőséget támogató munkacsoport

	Cél	Tevékenység	Határidő	Felelős	Eredmény	Dokumentum
1.	A fő esélyegyenlőségi területek nyomon követése a szervezetben, mint munkahelyen	Munkacsoport alakítása	2011. 11.01.	projektvezető	Működő munkacsoport	Munkaterv, jelenléti ív
2.	Esélyegyenlőség biztosítása a munkaerő-felvételnél, elbocsátásnál	Objektív kritériumok alapján dönt a felvétel és elbocsátás esetén Felvételnél előnyben részesíti a hátrányos helyzetű csoportok tagjait Az intézményben tanuló hhh-s diákok szülei felvételnél előnyben részesülnek.	folyamatos	intézményvezető	A munkaadó az egyenlő bánásmódot biztosítja a felvétel és elbocsátás folyamatában	
3.	Esélyegyenlőség	Minden dolgozót az	2011. 11.01-	Intézményvez	A bérezésben	Bérfizetési lista

	biztosítása a bérezés területén	<p>ágazati és intézményi szabályozás mértékében illesse meg minden juttatás.</p> <p>A törvényi szabályozás alapján biztosítja a béren kívüli juttatásokat egyenlő mértékben.</p> <p>A minőségi munkáért járó bérpótlék megállapítása az intézményben kialakított szempontok figyelembe vételével a közvetlen felettes (munkaközösségvezető) javaslata alapján.</p> <p>A védett korban lévők számára nyugdíj előkészítő programot szervez.</p>	től folyamatos	ető Közalkalmazotti Tanács elnöke	nincsenek ellentétek az egyenlő munkáért egyenlő bér elve érvényesül.	
4.	Fogyatékos személyek munkavállalását segíti	<p>Meghatározza azokat a munkaköröket, amelyekben foglalkoztathatók fogyatékos személyek.</p> <p>A fogyatékos típusának megfelelő akadálymentesítést</p>	2012. 01.01.-től folyamatos	intézményvezető	Az intézmény hozzájárul a nemzetgazdaság foglalkoztatás politikai céljainak megvalósításához, segíti a fogyatékos személyek önmegvalósítását.	

		<p>biztosít.</p> <p>Ilyen munkakörre való felvétel esetén az állást úgy hirdeti meg, hogy a fogyatékos személyekhez eljusson.</p>				
5.	Családbarát munkahelyek megteremtése	<p>A munkaidő kialakításánál figyelembe veszi a munkavállaló családi kötelezettségeit.</p> <p>A GYES/GYED-en lévő kollégákkal a kapcsolatot tartja, visszatéréskor segíti a munkába állást</p> <p>Pénzügyi helyzet függvényében anyagilag is támogatja a családokat: pl. iskolakezdési támogatás</p> <p>A kisgyermeket nevelő szülőnek lehetővé teszi igény szerint a részmunkaidős foglalkoztatást.</p>	2012. 01.01-től folyamatos	<p>Intézményvezető</p> <p>Közalkalmazotti Tanács elnöke</p>	A kisgyermeket nevelő, főleg egyedülálló szülők is munkát tudnak vállalni.	
6.	Nemek közötti egyenlőség A közoktatásban	Képzésen, konferenciákon való részvétel	2011. 11. 01-től folyamatos	intézményvezető	Nem tapasztalható megkülönböztetés a nemek között.	

	dolgozók körében tapasztalható a nők túlsúlya, a vezetői pozícióban azonban arányuk sokkal kisebb.	Előmenetel lehetősége a képzettség és szerzett tapasztalat alapján biztosított				
7.	Romák életminőségének javítása	A településen élő roma lakosság arányában az intézmény foglalkoztat roma munkavállalókat. Előnyben részesíti az intézménybe járó roma tanulók szüleit.	folyamatos	intézményvezető	Az intézmény hozzájárul a nemzetgazdaság foglalkoztatás politikai céljainak megvalósításához	
8.	A munkacsoport munkájának értékelése, elemzés.	A csoport eredményeiről, a problémákról, az esetleges sikertelenség okainak számbavétele a jövő évi tervekről készített beszámoló az Esélyegyenlőségi Fórumra	Minden év 10. 31.	MCS vezető	A szabályozott fejlesztés a hhh-s tanulók eredményességét jelenti.	Az esélyegyenlőségi fórumon készült jegyzőkönyv

Felhasznált irodalom:

1. Mayer József: Integráció három dimenzióban

<http://www.ofi.hu/tudastar/foglalkoztatasba/mayer-jozsef-integracio>

2. Polónyi István: Az élethosszig tartó tanulás finanszírozási lehetőségei Javaslatok a felnőttképzési törvény feladatainak finanszírozási módszereire

<http://www.ofi.hu/tudastar/kihivasok-valaszok/polonyi-istvan>

3. Liskó Ilona: A szakképzés és lemorzsolódás Zöld könyv A MAGYAR KÖZOKTATÁS MEGÚJÍTÁSÁÉRT, ECOSTAT, Budapest, 2008.

4. Útmutató a közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és intézkedési terv készítéséhez

<http://www.nefmi.gov.hu/kozoktatas/eselyegyenloseg/kozoktatasi-090803>